

بررسی اثرات کار آفرینی شهری بر شکوفایی شهری؛ مطالعه موردی: شهر پلدختر

سجاد بازوند^{۱*}؛ محمد کریم رئیسی^۲

۱. عضو هیئت علمی بخش تحقیقات اقتصادی اجتماعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، لرستان ایران
۲. استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

کارآفرینی شهری نوعی راهبرد بلندمدت و کلان است که تلاش می‌کند با تقویت نوآوری در شهروندان و کسب‌وکارهای بومی به درآمدزایی پایدار دست یابد تا سبب شکوفایی شهری شود. هدف این پژوهش، بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر است. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی است که براساس شیوه اجرا توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق را شهروندان شهر پلدختر تشکیل داده که جمعیت آن بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۶۳۵۲ نفر (۷۵۶۳ خانوار) بوده است که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۷۹ خانوار به عنوان نمونه انتخاب شد. به منظور تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق از آزمون تی تک‌نمونه‌ای و تحلیل رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است. نتایج نشان داد وضعیت کارآفرینی شهری با میانگین ۳/۰۹۸ و وضعیت شکوفایی شهری با میانگین ۳/۱۳۷ در شهر پلدختر مناسب است. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد شاخص اقتصادی با ضریب بتای ۰/۳۵۷، شاخص اجتماعی با مقدار ضریب بتای ۰/۳۰۱، شاخص حکمروایی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۶۷، شاخص سیاسی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۲۲، شاخص کالبدی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۶۶ و شاخص فرهنگی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۴۳ به ترتیب بیشترین تأثیر را بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر دارند. همچنین، نتایج تحلیل مسیر نشان داد متغیر اقتصادی با مقدار اثر کلی ۰/۵۶۵، متغیر اجتماعی با مقدار اثر کلی ۰/۴۸۹، متغیر حکمروایی با مقدار اثر کلی ۰/۴۰۷، متغیر کالبدی با مقدار اثر کلی ۰/۳۹۹، متغیر سیاسی با مقدار اثر کلی ۰/۳۸۱ و متغیر فرهنگی با مقدار اثر کلی ۰/۱۴۳ بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر تأثیرگذار هستند.

COPYRIGHTS

©2025 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

کلمات کلیدی

پلدختر
توسعه شهری
شکوفایی
کسب‌وکار
کارآفرینی

* نویسنده مسئول: s.bazvand@areeo.ac.ir

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Bazvand S. Raesi M. K. Investigating the effects of urban entrepreneurship on urban prosperity: a case study of the city of pol-e dokhtar. *Urban Economics and Planning* 7(1):36-50. [In Persian]

DOI: [10.22034/uep.2025.538415.1682](https://doi.org/10.22034/uep.2025.538415.1682)

۱. مقدمه

شهرها نقش محوری در توسعه پایدار استراتژیک مناطق و کشورها ایفا می‌کنند. این امر به‌وضوح در اهداف توسعه پایدار (SDGs) دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل متحد برای توسعه پایدار منعکس شده است، که به عنوان مثال، بر لزوم پایدارتر و تاب‌آورتر کردن شهرها تأکید دارد. توسعه پایدار به عنوان یک مفهوم مؤثر و کارآفرینانه، به عنوان کانال اصلی محصولات و فرایندهای پایدار شناخته می‌شود (Mu et al., 2022: 2). علاوه بر این، «کارآفرینی شهری»، «شهر کارآفرین» و «حکمرانی کارآفرینی» در دهه ۱۹۸۰ توسط دیوید هاروی برجسته شده است (Berger and Blanka, 2024: 472). با توجه به تمرکز بالای مردم در مناطق شهری، افرادی که در چنین مناطقی به صورت کارآفرینانه عمل می‌کنند را می‌توان «کارآفرینان شهری» نامید. از این‌رو، کارآفرینی شامل فعالیت‌های افراد مرتبط با ایجاد سازمان‌های جدید است (Gu, 2024: 2). کارآفرینی شهری زمینه مناسبی را برای حل بیکاری و مشکلات آن برای شهرها فراهم می‌کند. بنابراین، بحث‌های اخیر در مورد جغرافیای اقتصادی به طور فزاینده‌ای بر خلاقیت شهری و اهمیت خلاقیت در دستیابی به رشد اقتصادی متمرکز شده است (Qian et al, 2024: 464).

کارآفرینی شهری، که اغلب با احیای شهری اقتصاد، جامعه و محیط زیست مرتبط است، نقش فزاینده‌ای در شهرها ایفا می‌کند، جایی که با جذب منابع ملموس و ناملموس و جذب سرمایه‌گذاری و مردم به مکان‌ها، توسعه مشاغل محلی و شبکه‌های اجتماعی را تشویق می‌کند. بنابراین، برای ایجاد ارزش افزوده، استراتژی‌های جدید شهری، استراتژی‌ای را اتخاذ می‌کنند که بر کارآفرینی و شبکه‌های محلی متمرکز است (Franco and Rodrigues, 2022:23). در عصر حاضر که شهرها با چالش‌های متعددی از جمله بیکاری، فقر و آلودگی محیط زیست مواجه هستند، کارآفرینی شهری می‌تواند به عنوان راهکاری اساسی برای توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی در شهرها عمل کند و همچنین به رشد و شکوفایی شهری منجر شود (Saeidi and Atai, 2025: 11). شکوفایی شهری یکی از مفاهیم جدیدی است که در سال‌های اخیر توسط سازمان ملل متحد مطرح شده است. در سال ۲۰۱۲، در برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد، شکوفایی شهری توسط جان کلس، مدیر اجرایی اسکان بشر، مطرح شد (Mohammadkhani et al., 2021: 80). شکوفایی مفهومی گسترده است که با توسعه متوازن و هماهنگ در محیطی توأم با عدالت مرتبط است. بر این اساس، شکوفایی شهری یک سازه اجتماعی است که به فعالیت‌های انسانی شکل می‌دهد. این مفهوم بررسی می‌کند که چگونه شهرها می‌توانند مولد باشند و چگونه می‌توان مزایای این تولید را به طور عادلانه بین شهروندان خود توزیع کرد (Tahmasnejad et al., 2024: 151).

کارآفرینی شهری با تقویت موقعیت رقابتی به کمک استفاده از منابع موجود برای ایجاد مزیت در تولید کالا و خدمات، تقویت موقعیت رقابتی به کمک مصرف، تلاش برای ساختن شهر به عنوان مکانی برای زیست بهتر و گذراندن وقت، ایجاد مراکز راهی، تفریحی، ورزشی و فرهنگی، بهبود موقعیت رقابتی به ایجاد زیرساخت‌ها، مدیریت مالی و تسهیل در ارتباطات بین‌المللی و تربیت نیروی ماهر برای بهره‌گیری از روش‌های نوین و فناوری‌های پیشرفته به شکوفایی شهری کمک می‌کند (Qian et al, 2024: 464).

کارآفرینی شهری به عنوان یک موتور محرک برای توسعه و شکوفایی شهرها مطرح است. این مفهوم به فعالیت‌های کارآفرینانه در محیط شهری اشاره دارد که با هدف ایجاد ارزش افزوده، اشتغال‌زایی و افزایش رفاه عمومی انجام می‌شود. کارآفرینی شهری می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی شهروندان، افزایش درآمدزایی و توسعه پایدار شهری کمک کند. شهر پلدختر با داشتن موقعیت خاصی جغرافیایی و قرار گرفتن در مسیر آزادراه پل زال به خرم‌آباد از موقعیت بسیار مناسبی برای کارآفرینی شهری برخوردار است که متأسفانه تا کنون با مشکلات بسیار زیادی در این راستا مواجه بوده است و نتوانسته به نحو احسن از این ظرفیت به‌منظور رشد و شکوفایی خویش استفاده کند. وجود مکان‌های تاریخی و گردشگری بسیار فراوان همچون پل تاریخی این شهر، آبشارها و تالاب‌های زیبا، برخوردار بودن از صنایع تبدیلی کشاورزی و باغداری که سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها به عنوان یک ضرورت می‌تواند به یک نتیجه مطلوب برای کمک به باغداری و اشتغال جوانان این شهر ختم شود که در نتیجه، باعث رونق کسب‌وکارهای مختلف در این شهر شود، ظرفیتی که بی‌شک موجب دگرگونی شهر و از همه مهم‌تر کاهش بیکاری مردم و افزایش درآمد آن‌ها خواهد شد که در نهایت، به رشد و شکوفایی شهری و توسعه پایدار شهری منجر خواهد شد. اگرچه شاید توسعه کارآفرینی شهری، تنها استراتژی مناسب برای توسعه اقتصادی در بسیاری از شهرهای بزرگ مورد توجه قرار نگیرد، اما تأثیرات شگرف آن در بسیاری از مناطق کم‌برخوردار همچون شهر پلدختر به‌شدت قابل ملاحظه است. تجارب این چنینی در بسیاری از شهرهای کوچک و محروم و حتی روستاها نشان داده است که فعالیت‌های کارآفرینانه نقش بسزایی در توسعه همه‌جانبه مناطق شهری و روستایی دارد و با توجه به ظرفیتهای شهر پلدختر کارآفرینی شهری می‌تواند سبب شکوفایی این شهر را فراهم آورد و این مسئله بر ضرورت و اهمیت این موضوع می‌افزاید. بنابراین، در این پژوهش سعی بر این است تا به بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر بپردازد. این پژوهش در پی پاسخ به این سؤال است که اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر تا چه اندازه است.

۲. پیشینه تحقیق

بررسی پیشینه تحقیق در این مطالعه حول محور دو موضوع کارآفرینی شهری و شکوفایی شهری است و مقالاتی که به بررسی اثرات کارآفرینی بر شکوفایی شهری پرداخته شده باشد وجود ندارد و به همین علت پیشینه به صورت جداگانه در رابطه با کارآفرینی شهری و شکوفایی شهری آمده است. ابتدا مطالعات خارجی آورده شده است:

وَنگ (۲۰۱۵) در مطالعه خود تحت عنوان «چارچوبی برای شاخص شکوفایی شهر؛ ارتباط شاخص‌ها، تحلیل و سیاست» بیان داشته است که در راستای تحقق پایداری و شکوفایی شهری در یک چارچوب منسجم نیاز به رویکردی جامع برای یکپارچه‌سازی بهره‌وری، زیرساخت‌ها، کیفیت زندگی، برابری و شمول اجتماعی و محیط زیست احساس می‌شود. همچنین، تأکید بر رویکرد سلسله‌مراتبی در شناخت و تحلیل وضعیت موجود و سیاست‌گذاری بر مبنای آن ضروری است. آریما (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان «شناسایی پیشران‌های تأثیرگذار بر تحقق شکوفایی در شهرهای آفریقایی» به این نتایج دست یافته‌اند که رشد اقتصادی، تسهیل در

جابه‌جایی شهری، تضمین دسترسی بیشتر به بهداشت و آموزش و پرورش، افزایش ایمنی و امنیت، هدایت رشد شهری، افزایش کیفیت محیط زیست، بهبود شرایط مسکن و کاهش نابرابری‌های درون شهرها از پیشرانهای تأثیرگذار بر شکوفایی شهرهای آفریقایی محسوب می‌شوند. کوندو و کریشنا (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای که کارآفرینی شهری در هند را معرفی می‌کرد، مؤلفه‌های کلیدی توسعه کارآفرینی شهری را بررسی کردند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داده است گذار از سیاست‌های اجتماعی به برنامه‌های اقتصادی، شکل‌گیری مشارکت‌های عمومی - خصوصی و اجرای روش‌های فعال کارآفرینی شهری نقش اساسی در این فرایند ایفا می‌کنند. یان و ژائو (۲۰۲۴) کارآفرینی شهری متنوع و نتایج بحث‌برانگیز آن را در احیای مجتمع‌های مرکز محله در چنگدو، چین مطالعه کردند. نتایج پژوهش یادشده نشان داده است توسعه و نوسازی مجتمع‌های مرکز محله تحت تأثیر سه الگوی متمایز کارآفرینی شهری قرار دارد: کارآفرینی مبتنی بر جامعه، کارآفرینی مبتنی بر نهاد و کارآفرینی مشارکتی.

در ادامه نیز به مطالعات داخلی پرداخته شده است:

مهبجور و ریزوندی (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای به بررسی کارآفرینی شهری رویکردی ناب از شکوفایی و بالندگی شهری پرداخته‌اند. در این تحقیق برای رسیدن به کارآفرینی در شهرها با توجه به شاخصهای جهانی شکوفایی شهری که از طریق مجموعه اسکان سازمان ملل در ۱۷ آرمان تعریف شده‌اند الگویی برای مدیریت آینده شهرها طراحی شده است. رضوانی و همکاران (۲۰۲۳) فرایندهای توسعه کارآفرینی شهری را در بستر اجتماعی تهران بررسی کردند. نتایج پژوهش یادشده نشان داد فرایند توسعه کارآفرینی شهری در تهران شامل عوامل اجتماعی، سیاست و قوانین، اقتصاد شهری، حکمرانی خوب شهری، عوامل فرهنگی شهری و عوامل کلیدی شهری است. در بخش کمی، داده‌های تحقیق با استفاده از آزمون معادلات ساختاری تأیید شدند. شریعت و همکاران (۲۰۲۳) در مطالعه‌ای به بررسی مشارکت ذی‌نفعان در توسعه کارآفرینی پایدار در حوزه بازیافت شهری پرداخته‌اند. نتایج تحقیق نشان داده است که نتایج این مشارکت به صورت ایجاد ارزشهای اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی و ارتقای فرهنگ پایداری محیط زیستی در جامعه نمود پیدا می‌کند. کاکاوند و همکاران (۲۰۲۴) کاربرد شاخص شکوفایی شهری را در ارزیابی، سنجش و رتبه‌بندی شهری در تهران بررسی کردند. نتایج پژوهش یادشده نشان داده است با توجه به وضعیت نامناسب اکثر مناطق از نظر شاخص شکوفایی شهری، در تهران اقدامات جدی برای بهبود رفاه و کیفیت زندگی شهروندان مورد نیاز است. با توجه به نقشه‌های تحلیلی ارائه‌شده، می‌توان مناطق جنوبی و غربی تهران را در اولویت بالاتری برای مداخله و برنامه‌ریزی قرار داد.

حبیب‌پور و همکاران (۲۰۲۴) سنجش شاخص‌های شکوفایی شهری را در محله‌های منطقه ۴ ارومیه بررسی کردند. نتایج پژوهش یادشده نشان داده است محله‌های بخش شرقی منطقه مورد مطالعه وضعیت نامطلوبی دارند و محله‌های شمال غربی وضعیت مطلوبی دارند. به بیان دیگر، برخی محله‌ها توانسته‌اند به سطوح بالایی از رفاه دست یابند، اما برخی دیگر هنوز نیاز به توجه ویژه و برنامه‌ریزی دقیق دارند. گودرزی و نصیری برم‌الوان (۲۰۲۴) در مطالعه‌ای به بررسی نیروهای پیشران تأثیرگذار بر شکوفایی شهری با رویکرد آینده‌پژوهی در شهر بهبهان پرداخته‌اند. نتایج پژوهش یادشده نشان داده است که شاخصهای وضعیت اشتغال، ایجاد بسترهای سرمایه‌گذاری،

شرایط اقتصادی و قدرت اقتصادی مربوط به بعد بهرهوری و نشان‌دهنده اهمیت این بعد از شکوفایی است. همچنین، شاخص‌های برابری اجتماعی، اشتغال و مشارکت زنان و برابری اقتصادی مربوط به بعد عدالت و مشارکت اجتماعی و شاخصهای کیفیت مسکن و رضایت از امنیت عمومی مربوط به بعد کیفیت زندگی شکوفایی شهر هستند. سعیدی و عطایی (۲۰۲۵) به ارزیابی و اولویت‌بندی مؤلفه‌های توسعه کارآفرینی شهری در کلان‌شهر اصفهان پرداختند و به این نتیجه رسیدند که توسعه کارآفرینی شهری، به عنوان یک فرایند پویا و چندبعدی، نقش کلیدی در دستیابی به رشد اقتصادی، پویایی اجتماعی و تعالی فرهنگی شهرها ایفا می‌کند. این مطالعه نشان می‌دهد شهرها می‌توانند با ایجاد بسترهای نهادی، مالی و اجتماعی مناسب، به عنوان کاتالیزور برای فعالیت‌های نوآورانه و راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدید عمل کنند و از این طریق به چالش‌های پیچیده‌ای مانند بیکاری، نابرابری‌های اجتماعی و تغییرات محیطی پاسخ دهند. در این راستا، ساختار کلان‌شهر اصفهان به‌وضوح نشان می‌دهد دستیابی به توسعه کارآفرینی پایدار و جامع نیازمند هماهنگی و تعامل سیستماتیک بین مؤلفه‌های مختلف است.

بررسی پیشینه تحقیق بیانگر این است که مطالعات انجام‌شده هر یک به نوعی در رابطه با کارآفرینی شهری و شکوفایی شهری به صورت مجزا و جداگانه پرداخته‌اند. همچنین، مطالعات انجام‌شده هر یک تنها به بررسی شاخصهای کارآفرینی شهری و یا شاخصهای شکوفایی شهری از نظر وضعیت مطلوب یا نامطلوب پرداخته‌اند. اما این مطالعه علاوه بر اینکه وضعیت شاخصهای کارآفرینی شهری و شکوفایی شهری را از نظر مطلوب یا نامطلوب بودن سنجیده، به بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری نپرداخته و از این حیث این مطالعه تازه و نو است.

۳. مبانی نظری

۱.۳. کارآفرینی شهری

پایداری و کارآفرینی مدت‌هاست که بر مسائل ناسازگاری بالقوه غلبه کرده‌اند. این وضعیت به جلب توجه علمی و عملی به کارآفرینی پایدار و زمینه‌سازی آن منجر شده است که با پتانسیل آن برای کمک به گذار به سوی اقتصاد پایدار و دستیابی به اهداف توسعه پایدار توجیه می‌شود (Berger and Blanka, 2024: 472). کارآفرینی نقش مهمی در دستیابی به هدف اشتغال کامل و ارتقای رشد اقتصادی در سراسر جهان ایفا می‌کند. کارآفرینان با ترکیب منابع و عوامل تولید، شکل‌های با ارزش بالاتری ایجاد می‌کنند که ثروت اجتماعی را افزایش داده و رشد اقتصادی را ارتقا می‌دهند (Gu, 2024: 1).

کارآفرینی شهری به فرایندی اشاره دارد که در آن شهروندان و کسب‌وکارهای محلی با استفاده از خلاقیت و نوآوری به توسعه اقتصادی و اجتماعی یک شهر کمک می‌کنند. این مفهوم ترکیبی از مدیریت شهری و مدیریت کارآفرینی است که هدف آن، ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و بهبود کیفیت زندگی در شهرها است (Saeidi and Atai, 2025: 11). کارآفرینی شهری رویکردی استراتژیک است که با شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های موجود در شهر، به حل چالش‌های شهری و بهبود استانداردهای زندگی شهروندان کمک می‌کند (Amin Tahmasebi and Jamshidi Gilani, 2024:)

158). اهداف اصلی کارآفرینی شهری شامل افزایش اشتغال، توسعه اقتصادی، نوآوری، بهبود کیفیت زندگی و کاهش نابرابری‌های اجتماعی است (Shariat et al., 2023: 88). کارآفرینی شهری می‌تواند با ایجاد کسب‌وکارهای جدید، فرصت‌های شغلی جدیدی ایجاد کند و به کاهش بیکاری در شهرها کمک کند و با حمایت از کسب‌وکارهای محلی و افزایش تولید و مصرف کالاها و خدمات در داخل شهر، به توسعه اقتصادی شهر کمک کند (Rezvani et al., 2023: 58). همچنین، می‌تواند با ایجاد فرصت‌های شغلی، افزایش درآمد، بهبود خدمات شهری و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی به بهبود کیفیت زندگی در شهرها کمک کند و با حمایت از کسب‌وکارهای محلی و توسعه مناطق محروم، به کاهش نابرابری‌های اجتماعی در شهرها کمک کند (Faizkhan and Malekpour, 2023: 8).

به گفته دیوید هاروی، ترسیم نقشه شهر کارآفرین شامل سه عامل اصلی است؛ او به نقش سیاست‌های دولت محلی در توسعه اقتصادی توجه کرده است؛ به طوری که درک تفاوت‌های مکانی و جغرافیایی هنگام تدوین سیاست‌های توسعه کارآفرینی شهری احتمالاً تأثیر قابل توجهی بر ایجاد کسب‌وکارهای جدید و تقویت کسب‌وکارهای شهری موجود خواهد داشت (Dingel and Davis, 2019: 33). دوم، تأکید بر ورود بازیگران خصوصی و روش‌های جدید سازماندهی مدیریت عمومی، تمایل به توسعه یک شهر کارآفرین را افزایش می‌دهد. سوم، سیاست‌گذاران در سطوح محلی و ایالتی نیز کارآفرینی را کلید ایجاد و حفظ رشد اقتصادی دانسته‌اند و با گذشت زمان، اقتصادهای محلی، منطقه‌ای و ایالتی بر کارآفرینی تمرکز کرده‌اند (Rezvani et al., 2023: 59). مقیمی معتقد است که فعالیت‌های کارآفرینی شهری، اقداماتی هستند که ضمن داشتن ویژگی‌های عمومی کارآفرینی، یعنی داشتن ماهیت نوآورانه، خلاقانه و تجاری، عمدتاً به سمت اهداف اجتماعی مانند هماهنگی و همبستگی جمعی، مبارزه با محرومیت، ناامیدی و درماندگی، به جای سود فردی و گروهی، جهت‌گیری دارند (Bashir Khodaparasti and Bagheri Qara-Balagh, 2023: 158). کارآفرینی شهری نقش اساسی در توسعه اقتصادی و اجتماعی شهرها ایفا می‌کند و به عنوان عاملی کلیدی در ایجاد اشتغال، افزایش بهره‌وری و بهبود کیفیت زندگی شهری شناخته می‌شود. این پدیده تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی، اجتماعی، نهادی و محیطی است که به صورت سیستماتیک و در تعامل با یکدیگر عمل می‌کنند. مطالعات نشان می‌دهد موفقیت کارآفرینی شهری مستلزم توجه سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان به این عوامل و ایجاد بسترهای مناسب برای رشد کسب‌وکار است (Saeidi and Atai, 2025: 15).

۲.۳. شکوفایی شهری

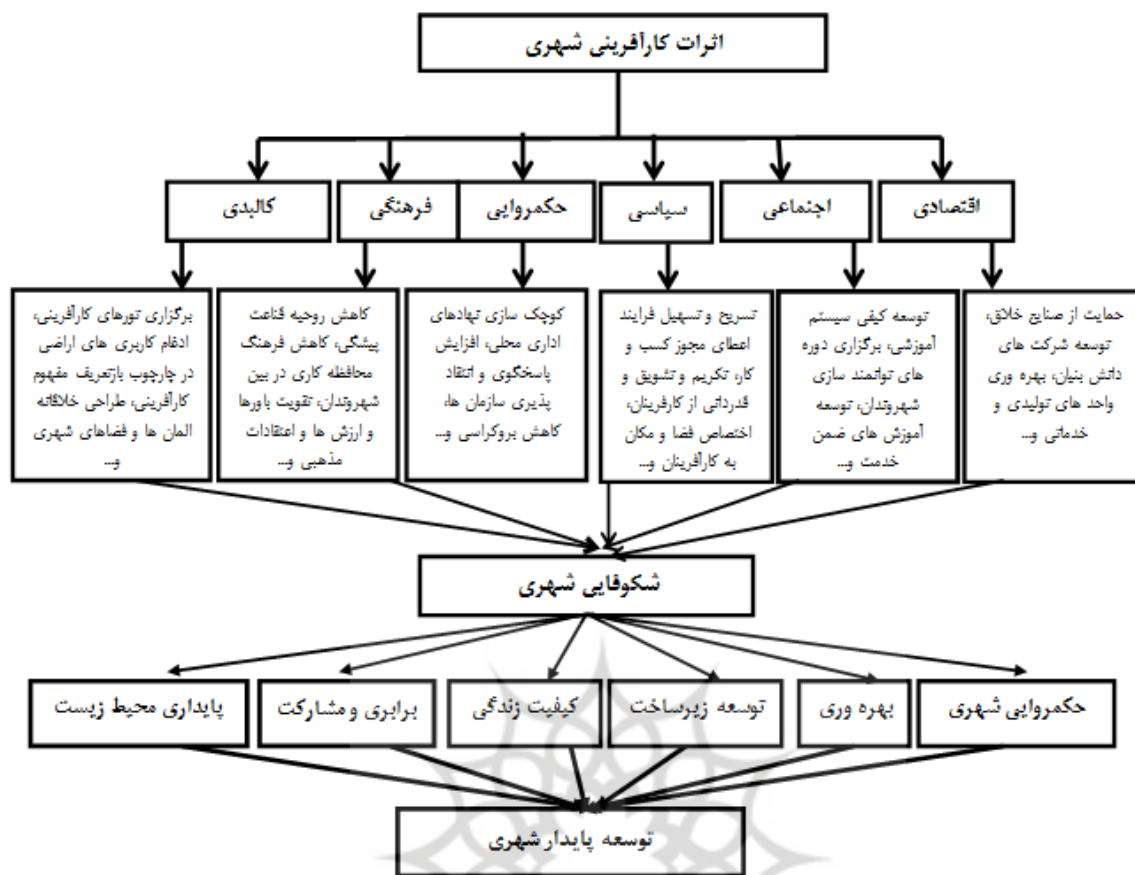
شکوفایی شهری مفهومی است که اولین بار در دهه ۱۹۳۰ مطرح شد و تا به امروز با مطالعات مختلف تکمیل شده است. در نهایت، در سال ۲۰۱۲، سازمان اسکان بشر سازمان ملل متحد، شاخص جامعی به نام شاخص شکوفایی شهری را برای سنجش سطح رشد و توسعه انسانی و اقتصادی برای شهرها معرفی کرد (Kakavand et al., 2025: 122). شکوفایی شهری از به‌روزترین تلاش‌هایی است که برای سنجش و تعیین رضایت از زندگی انجام شده است. علاوه بر آنچه گفته شد، شکوفایی مفهوم پیچیده‌تری دارد که با شاخص‌های ساده‌ای که تنها میزان درآمد مالی افراد یا تعداد خودروهای

شخصی آن‌ها را بررسی می‌کنند، نمی‌توان به آن دست یافت (Godarzi and Nasiri in Alwan, 2024: 10). در واقع، شکوفایی شهری رویکردی کلی و واحد است که مسیری بالاتر از توسعه پایدار شهری را دنبال می‌کند (Stossel et al., 2015: 123). شهر شکوفا، شهری است که فراگیر باشد و با فراهم کردن محیط‌های مطلوب و طراحی مناسب، فضاهایی برای ارتباطات اجتماعی، تفریح، توسعه اقتصادی و اجتماعی گروه‌های آسیب‌پذیر و انسجام اجتماعی ایجاد کند. یکی از اهداف مهم سازمان ملل متحد برای شکوفایی شهری، دسترسی به فضاهای امن، سبز و عمومی فراگیر و قابل دسترس، به‌ویژه برای زنان، کودکان، سالمندان و افراد دارای معلولیت است (Godarzi and Nasiri in Alwan, 2024: 8).

شکوفایی شهری در واقع گفتمان و ابزاری جدید برای توسعه پایدار شهری است که مراحل توسعه و تکامل نظری و عملی خود را با مشارکت جامعه بین‌المللی طی می‌کند و به طور رسمی در سال ۲۰۱۲ راه‌اندازی شد (Kamanrudi Kajuri, 2021: 824). شکوفایی شهری بررسی می‌کند که شهرها چگونه می‌توانند تولید کنند و چگونه می‌توان مزایای این تولید را به طور عادلانه بین شهروندان خود تقسیم کرد. این تفکر شامل رشد اقتصادی، تسلط روابط اجتماعی، پایداری زیست‌محیطی و کیفیت زندگی بهتر است (Asadi and Ahadnejadrosti, 2024: 4). شکوفایی شهری نه تنها شاخص‌ها و مقیاس‌ها را تعیین می‌کند، بلکه به مقامات و ذی‌نفعان محلی امکان شناخت فرصت‌ها و پتانسیل مداخله در شهرها را برای رفاه و سعادت بیشتر آن‌ها فراهم می‌کند (Parizadi et al., 2022: 120). برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد، شاخص شکوفایی شهری را به عنوان ابزاری برای سنجش رفاه معرفی می‌کند. شکوفایی شهری یکی از مسائل کلیدی توسعه انسانی است که جهان با آن روبرو است. بر اساس گزارش برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد (UNHCR)، شاخص‌های شکوفایی شهری شامل موارد زیر است: بهره‌وری، زیرساخت‌ها، کیفیت زندگی، عدالت و شمول اجتماعی، پایداری زیست‌محیطی و حکمرانی و مقررات شهری (Habibpour et al., 2024: 26).

شکوفایی شهری بر چگونگی تولید شهرها و چگونگی تقسیم عادلانه مزایای این تولید بین شهروندان تأکید دارد. همچنین به رشد اقتصادی، وجود روابط اجتماعی گسترده، پایداری زیست‌محیطی و سطح رفاه و کیفیت زندگی اشاره دارد (Asadi and Ahadnejadrosti, 2024: 4). به طور کلی، با توسعه زیرساخت‌های یک شهر، بهره‌وری و رشد اقتصادی افزایش می‌یابد که به نوبه خود به بهبود استانداردهای زندگی منجر می‌شود. به طور مشابه، هنگامی که یک شهر سیاست‌های طرفدار فقرا و برابری‌خواهانه را دنبال می‌کند، کیفیت زندگی و بهره‌وری را بهبود می‌بخشد و همچنین، پایداری زیست‌محیطی را افزایش می‌دهد (Mousavi and Bayramzadeh, 2024: 4).

همانگونه که در زیر نیز مشاهده می‌شود کارآفرینی شهری از طریق مؤلفه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، حکمروایی، فرهنگی و کالبدی اثرات مختلفی روی شکوفایی شهری گذاشته است. کارآفرینی شهری سبب حمایت از منابع خلاق، توسعه کیفی سیستم آموزشی، کوچک‌سازی نهادهای اداری محلی، کاهش روحیه قناعت‌پیشگی، برگزاری تورهای کارآفرینی و غیره شده است که این اثرات به شکوفایی شهری و در نهایت توسعه پایدار شهری می‌انجامد (شکل ۱).

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

۴. روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف، به عنوان یک پژوهش کاربردی است که از نظر شیوه اجرا به صورت توصیفی - تحلیلی انجام شده است. جامعه آماری تحقیق را شهروندان شهر پلدختر تشکیل داده که جمعیت آن بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۶۳۵۲ نفر (۷'۵۶۳ خانوار) بوده است. به منظور مشخص کردن تعداد نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است که طبق آن، تعداد ۳۷۹ خانوار به عنوان نمونه انتخاب شد. به منظور گردآوری اطلاعات و داده‌های تحقیق علاوه بر روش کتابخانه‌ای از یک پرسشنامه محقق ساخته با دو بخش مربوط به کارآفرینی شهری

و بخش دیگر مربوط به شکوفایی شهری استفاده شده است (نحوه استخراج شاخصها به این صورت انجام شده است که ابتدا از میان مقالات معتبر شاخصهایی گردآوری شد و سپس از میان آنها شاخصهایی که به منطقه مورد مطالعه نزدیک‌تر بودند بومی‌سازی شده و به صورت پرسشنامه تدوین شده است) که روایی پرسشنامه توسط اساتید و متخصصان از نظر صوری و محتوایی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن نیز به وسیله آلفای کرونباخ برای کارآفرینی شهری به مقدار ۰/۸۲ و برای شکوفایی شهری ۰/۸۰ به دست آمده که نشان‌دهنده پایایی مناسب پرسشنامه است (جدول ۱).

جدول ۱. پایایی مؤلفه‌های تحقیق

مؤلفه	مقدار آلفای کرونباخ
کالبدی	۰/۷۸
فرهنگی	۰/۸۴
حکمروایی	۰/۸۰
سیاسی	۰/۸۱
اجتماعی	۰/۸۳
اقتصادی	۰/۸۶

مؤلفه	مقدار آلفای کرونباخ
کارآفرینی شهری	۰/۸۲
بهره‌وری	۰/۸۳
توسعه زیرساخت	۰/۸۰
کیفیت زندگی	۰/۸۰
برابری و مشارکت اجتماعی	۰/۸۴
پایداری محیط زیست	۰/۷۸
حکمرمایی شهری	۰/۷۶
شکوفایی شهری	۰/۸۰

متغیرهای تحقیق برای کارآفرینی شهری از ۶ متغیر اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، حکمرمایی، فرهنگی و کالبدی و برای شکوفایی شهری از ۶ متغیر بهره‌وری، توسعه زیرساخت، کیفیت زندگی، برابری و مشارکت اجتماعی، پایداری محیط زیست و حکمرمایی

شهری تشکیل شده است (جدول ۲). به منظور تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق با توجه به اینکه داده‌های تحقیق از توزیع نرمالی برخوردار هستند (جدول ۳) از آزمون تی تک‌نمونه‌ای و تحلیل رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است.

جدول ۲. مؤلفه‌ها، شاخص‌ها و گویه‌های تحقیق

مؤلفه	شاخص	گویه	منبع
کارآفرینی شهری	اجتماعی	توسعه کیفی سیستم آموزشی، برگزاری دوره‌های توانمندسازی شهروندان، توسعه آموزش‌های ضمن خدمت، کاربردی و عملی‌سازی سیستم آموزشی، ایجاد فضاهای خلاقانه آموزش، بازدید دانش‌آموزان از کسب‌وکار، افزایش فعالیت‌های گروهی، توسعه شبکه‌های اجتماعی مجازی، افزایش راه‌های ارتباطی مردم با کارآفرینان، افزایش امنیت عمومی، افزایش نظارت عمومی در جامعه، توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر، کاهش وابستگی فرزندان به خانواده	Bashirkhodaparasti and Bagheri Gharebolagh, 2023
	سیاسی	تسریح و تسهیل فرایند اعطای مجوز کسب‌وکار، تکریم و تشویق و قدردانی از کارآفرینان، اختصاص فضا و مکان به کارآفرینان، برقراری بیمه برای کارآفرینان	Bashirkhodaparasti and Bagheri Gharebolagh, 2023
	اقتصادی	حمایت از صنایع خلاق، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، بهره‌وری واحدهای تولیدی و خدماتی، تقویت نقش و برند شهری، افزایش رقابت بین شهری، ایجاد و توسعه بازارهای محلی، افزایش ثبات اقتصادی بازار، حذف واردات بی‌رویه کالاهای خارجی، برگزاری مسابقات کارآفرینی و بهره‌برداری از ایده‌ها، عرضه تولیدات کارآفرینان توسط سازمان‌ها، توسعه صنعت گردشگری، حذف کسب‌وکارهای کاذب و سوداگرانه، حمایت از کارگاه‌های تولیدی،	Saeedi and Ataei, 2025
	حکمرمایی	کوچک‌سازی نهادهای اداری محلی، افزایش پاسخ‌گویی و انتقادپذیری سازمان‌ها، کاهش بروکراسی، افزایش نظارت در راستای مبارزه با فساد و رانت، شفاف‌سازی اطلاعات ادارات و سازمان‌ها، توسعه تخصص‌گرایی در اداره امور شهری، افزایش هماهنگی بین سازمانی	Rezvani et al, 2023
	فرهنگی	کاهش روحیه قناعت‌پیشگی، کاهش فرهنگ محافظه‌کاری در بین شهروندان، تقویت باورها و ارزش‌ها و اعتقادات مذهبی، کاهش تعصبات فرهنگی - اجتماعی، تقویت حس تعلق به محلات	Saeedi and Ataei, 2025 Rezvani et al, 2023
	کالبدی	برگزاری تورهای کارآفرینی، ادغام کاربری‌های اراضی در چارچوب بازتعریف مفهوم کارآفرینی، طراحی خلاقانه المان‌ها و فضاهای شهری، احداث واحدهای صنعتی در اطراف شهر، بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری، توسعه و طراحی مکان‌های عمومی، توسعه زیرساخت‌های کالبدی شهری	Bashirkhodaparasti and Bagheri Gharebolagh, 2023 Rezvani et al, 2023

مؤلفه	شاخص	گویه	منبع
شکوفایی شهری	بهره‌وری	رضایت از قدرت خرید کالای اساسی، رضایت از میزان درآمد، رضایت از دسترسی به شغل مناسب، رضایت از میزان تنوع شغلی	Kakavand et al., 2025 Soleimani Moghadam et al., 2024 Mousavi and Bayramzadeh, 2024
	توسعه زیرساخت	رضایت از دسترسی به مسکن مناسب، رضایت از دسترسی به آب مناسب، رضایت از دسترسی به گاز، رضایت از دسترسی به برق، رضایت از دسترسی به فضاهای فرهنگی، رضایت از دسترسی به کتابخانه‌های عمومی، رضایت از دسترسی به مراکز اقامتگاهی، رضایت از دسترسی به مساجد، رضایت از دسترسی به فضاهای آموزشی، رضایت از دسترسی به حمل‌ونقل عمومی، رضایت از کیفیت سیستم حمل‌ونقل، رضایت از مناسب‌سازی حمل‌ونقل عمومی برای معلولان، رضایت از دسترسی به اینترنت، رضایت از دسترسی به تلفن ثابت، رضایت از دسترسی به تلفن همراه و رایانه، میزان رضایت از همگونی کاربری اراضی، میزان رضایت از دسترسی به خدمات هفتگانه	Habibpour et al.2024 Mousavi and Bayramzadeh, 2024 Habibpour et al., 2024
	کیفیت زندگی	رضایت از دسترسی به خدمات بهداشتی، رضایت از خدمات پزشکان، رضایت از دسترسی به مراکز آموزشی دولتی، رضایت از خدمات ارائه‌شده در مراکز آموزشی، رضایت از دسترسی به فضای سبز، رضایت از کیفیت فضاهای عمومی، رضایت از دسترسی به خدمات عمومی، رضایت از دسترسی به کلابرتی، رضایت از سطح امنیت، رضایت از دسترسی به آتش‌نشانی، رضایت از عملکرد پلیس	Kakavand et al., 2025 Soleimani Moghadam et al., 2024 Habibpour et al., 2024
	برابری و مشارکت اجتماعی	میزان رضایت از وجود فرصت‌های اقتصادی برابر، میزان رضایت از آزادی بیان، میزان رضایت از حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی، میزان رضایت از عدالت اجتماعی، دسترسی بانوان به شغل، توازن در ثبت‌نام مدارس	Habibpour et al.2024 Soleimani Moghadam et al., 2024 Asadi and Ahadnejad Roushati, 2024; Rezvani et al., 2023
	پایداری محیط زیست	رضایت از کیفیت هوا، رضایت از سیستم جمع‌آوری زباله، رضایت از دسترسی به سطل زباله، رضایت از سیستم جمع‌آوری فاضلاب، رضایت از دسترسی به انرژی پایدار	Soleimani Moghadam et al., 2024 Mousavi and Bayramzadeh, 2024
	حکمرانی شهری	میزان تمایل به مشارکت در کارهای عمومی، میزان تمایل به کارهای مشارکتی، میزان رضایت از عملکرد ادارات دولتی، میزان رضایت از عملکرد شهرداری، میزان رضایت از عملکرد شورای شهر	Kakavand et al., 2025 Habibpour et al.2024 Asadi and Ahadnejad Roushati, 2024; Rezvani et al., 2023

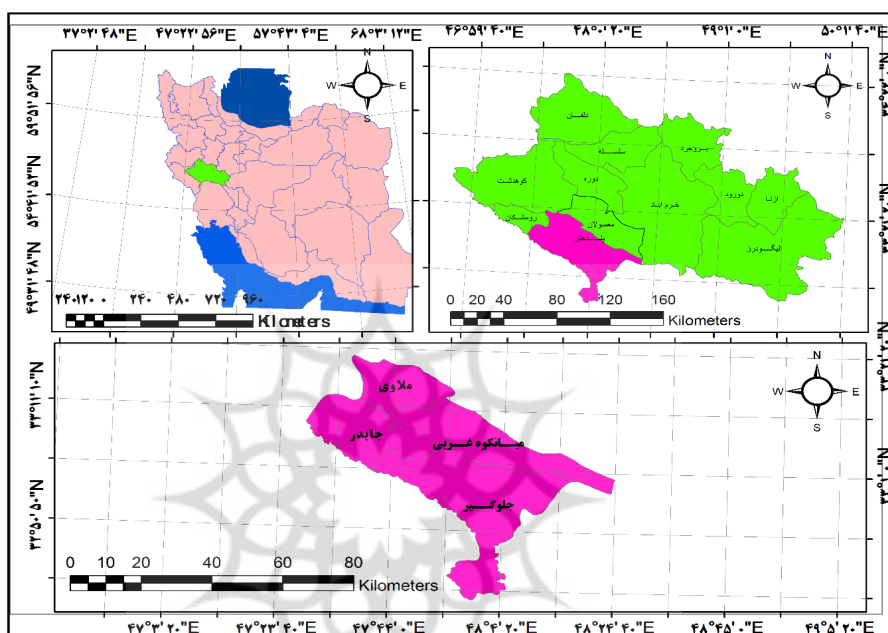
جدول ۳. آزمون نرمال بودن داده‌های تحقیق (مؤلفه‌ها)

مؤلفه	Statistic	Sig	نرمال بودن
کالبدی	۰/۱۵۴	۰/۱۱۲	تایید شده
فرهنگی	۰/۱۱۰	۰/۰۹۹	تایید شده
حکمرانی	۰/۱۴۲	۰/۱۳۳	تایید شده
سیاسی	۰/۱۰۲	۰/۱۴۳	تایید شده
اجتماعی	۰/۱۴۴	۰/۰۸۶	تایید شده
اقتصادی	۰/۱۵۴	۰/۱۰۸	تایید شده
بهره‌وری	۰/۱۱۸	۰/۱۱۵	تایید شده
توسعه زیرساخت	۰/۰۹۰	۰/۱۲۸	تایید شده
کیفیت زندگی	۰/۱۶۶	۰/۰۷۹	تایید شده
برابری و مشارکت اجتماعی	۰/۱۴۳	۰/۱۳۷	تایید شده
پایداری محیط زیست	۰/۱۵۶	۰/۱۴۳	تایید شده
حکمرانی شهری	۰/۱۰۹	۰/۰۸۵	تایید شده

۱.۴. معرفی منطقه مطالعه شده

جنوب قرار داشت. اما اکنون جاده تهران - جنوب از شهر خرم‌آباد (مرکز استان) به واسطه آزادراه خرم زال، به جنوب متصل شده است. پلدختر در ۱۰۰ کیلومتری جنوب غربی خرم‌آباد واقع شده، و مردم آن از قوم لر و ایل بالاگریوه هستند. شهرت این شهر به دلیل وجود پل‌های باستانی و اهمیت ارتباطی آن است. بر اساس مستندات سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، شهرداری پلدختر از سال ۱۳۴۲ خورشیدی تأسیس شده و در سال ۱۴۰۱، درجه شهرداری این شهر ۷ بوده است (Bazrafshan et al., 2018).

شهر پلدختر در دامنه کوه مله، از رشته‌کوه زاگرس واقع شده است. شهر پلدختر از نظر جغرافیایی در ۴۷ درجه و ۴۲ دقیقه درازای خاوری و ۳۳ درجه و ۹ دقیقه پهناي شمالی و دارای ارتفاعی بین ۶۵۰ متر تا ۷۱۰ متر از سطح دریا قرار دارد. پلدختر مرکز شهرستان پلدختر در جنوب غربی استان لرستان، در رشته‌کوه‌های زاگرس است. بر پایه سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ جمعیت این شهر ۲۶۳۵۲ نفر (۷۵۶۳ خانوار) بوده است (Statistical Center of Iran, 2016). پلدختر در گذشته بر سر راه قدیم تهران -

شکل ۲. موقعیت جغرافیایی شهر پلدختر، (National Geoscience Database of Iran, 2022)

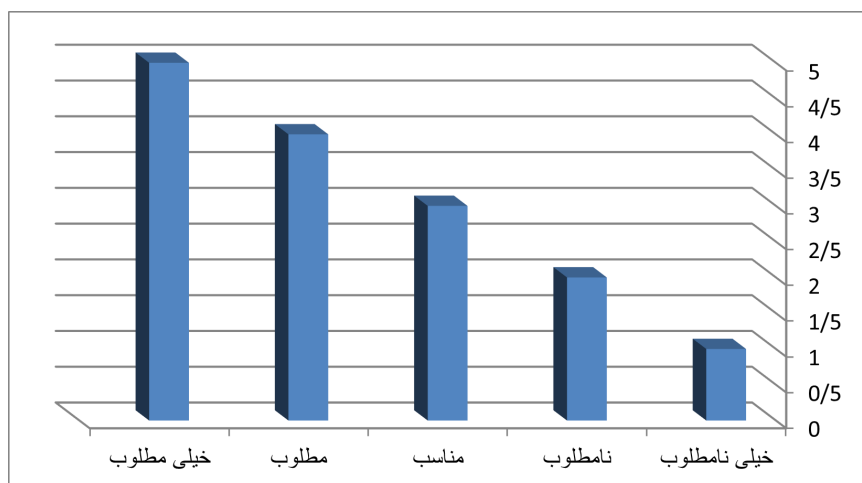
اختصاص داده‌اند و گروه بازنشستگان با ۸ درصد کمترین درصد را به خود اختصاص داده‌اند.

۱.۵. بررسی وضعیت کارآفرینی شهری

از آزمون تی تک‌نمونه‌ای به منظور بررسی وضعیت کارآفرینی شهری در شهر پلدختر استفاده شده است. عدد ۳ به عنوان میانگین نظری در نظر گرفته شده است. چنانچه میانگین به‌دست‌آمده برای هر شاخص از ۳ کمتر باشد، وضعیت نامطلوب است و چنانچه میانگین به‌دست‌آمده از ۳ بزرگ‌تر باشد، وضعیت شاخص مورد نظر مناسب و زمانی که میانگین به‌دست‌آمده بالاتر از ۴ باشد وضعیت شاخص مورد نظر مطلوب است (شکل ۳).

۵. نتایج و یافته‌ها

یافته‌های پژوهش به دو صورت توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج یافته‌های توصیفی نشان داد ۵۷ درصد از پاسخ‌گویان به مردها و ۴۳ درصد نیز به زنان اختصاص یافته است. ۶۱ درصد پاسخ‌گویان متأهل و ۳۹ درصد نیز مجرد هستند. از نظر سنی بیشترین درصد فراوانی با ۳۳ درصد به گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال اختصاص دارد و کمترین درصد مربوط به گروه سنی بالاتر از ۶۰ سال با ۱۱ درصد از فراوانی است. از نظر میزان تحصیلات بیشترین درصد فراوانی به گروه تحصیلی دیپلم با ۲۳ درصد و کمترین درصد فراوانی با ۸ درصد به گروه ابتدایی بوده است. از نظر اشتغال گروه شغلی آزاد با ۳۰ درصد از فراوانی و گروه شغلی کارمند با ۲۶ درصد از فراوانی بیشترین درصد را به خود

شکل ۳. طیف پاسخ‌گویی براساس مطلوبیت شاخص‌ها

نتایج نشان داد از میان ۶ شاخص کارآفرینی شهری میانگین ۵ شاخص بالاتر از میانگین ۳ است و میانگین ۱ شاخص کمتر از میانگین (۳) است. شاخص اجتماعی با میانگین ۳/۱۶۱ بالاترین میانگین را به خود اختصاص داده و در وضعیت مناسب است و شاخص سیاسی با میانگین ۲/۸۹۵ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده و در وضعیت نامطلوب است. همچنین، شاخص اقتصادی با میانگین ۳/۱۴۷، شاخص حکمروایی با میانگین ۳/۱۰۹، شاخص کالبدی با میانگین ۳/۱۲۷ و شاخص فرهنگی با میانگین ۳/۱۵۵ در وضعیت مناسب قرار دارند. در مجموع، کارآفرینی شهری با میانگین ۳/۰۹۸ کوچک‌تر از سطح ۰/۰۵ است و با توجه به حد بالا و حد پایین که هر دو مثبت هستند مطلوب ارزیابی شده است. بنابراین با توجه به نتایج به‌دست‌آمده می‌توان گفت که وضعیت شهر پلدختر از نظر کارآفرینی شهری مناسب است (جدول ۴).

نتایج نشان داد از میان ۶ شاخص کارآفرینی شهری میانگین ۵ شاخص بالاتر از میانگین ۳ است و میانگین ۱ شاخص کمتر از میانگین (۳) است. شاخص اجتماعی با میانگین ۳/۱۶۱ بالاترین میانگین را به خود اختصاص داده و در وضعیت مناسب است و شاخص سیاسی با میانگین ۲/۸۹۵ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده و در وضعیت نامطلوب است. همچنین، شاخص اقتصادی با میانگین ۳/۱۴۷، شاخص حکمروایی با میانگین ۳/۱۰۹، شاخص کالبدی با میانگین ۳/۱۲۷ و شاخص فرهنگی با میانگین ۳/۱۵۵ در وضعیت مناسب قرار دارند. در مجموع، کارآفرینی شهری با میانگین ۳/۰۹۸ کوچک‌تر از سطح ۰/۰۵ است و با توجه به حد بالا و حد پایین که هر دو مثبت هستند مطلوب ارزیابی شده است. بنابراین با توجه به نتایج به‌دست‌آمده می‌توان گفت که وضعیت شهر پلدختر از نظر کارآفرینی شهری مناسب است (جدول ۴).

جدول ۴. بررسی وضعیت کارآفرینی شهری با استفاده از آزمون تی تک‌نمونه‌ای در شهر پلدختر

شاخص	مقدار (t)	میانگین عددی	سطح معناداری	مطلوبیت عدد مورد آزمون = ۳	
				اختلاف میانگین	فاصله اطمینان ۹۵ درصد حد بالا حد پایین
اجتماعی	۸/۱۱۲	۳/۱۶۱	۰/۰۰۰	۰/۱۶۱	۰/۲۴۶ - ۰/۱۱۷
سیاسی	-۴/۳۴۲	۲/۸۹۵	۰/۰۰۰	-۰/۱۰۵	-۰/۱۸۹ - ۰/۰۵۵
اقتصادی	۹/۰۱۹	۳/۱۴۷	۰/۰۰۰	۰/۱۴۷	۰/۲۱۹ - ۰/۰۸۲
حکمروایی	۸/۲۱۳	۳/۱۰۹	۰/۰۰۰	۰/۱۰۹	۰/۱۸۵ - ۰/۰۵۷
کالبدی	۷/۷۷۸	۳/۱۲۷	۰/۰۰۳	۰/۱۲۷	۰/۲۲۱ - ۰/۰۶۴
فرهنگی	۸/۹۳۶	۳/۱۵۰	۰/۰۰۰	۰/۱۵۰	۰/۲۱۶ - ۰/۰۸۸
جمع (کارآفرینی شهری)	۶/۴۴۱	۳/۰۹۸	۰/۰۰۰	۰/۰۹۸	۰/۱۷۶ - ۰/۰۳۹

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۴

شهر پلدختر بیانگر این است که از میان ۶ شاخص مورد بررسی میانگین همه شاخص‌ها بالاتر از میانگین ۳ است. شاخص بهره‌وری با میانگین ۳/۱۰۸، شاخص توسعه زیرساخت با میانگین ۳/۱۵۵، شاخص کیفیت زندگی با میانگین ۳/۱۱۲، شاخص برابری و مشارکت اجتماعی با میانگین ۳/۱۴۴، شاخص پایداری محیط زیست با میانگین ۳/۱۷۷ و شاخص حکمروایی با میانگین ۳/۱۲۷ همگی در وضعیت مناسب قرار دارند که از میان آن‌ها شاخص پایداری محیط زیست وضعیت بهتری دارد. در مجموع، شکوفایی شهری با میانگین

۲/۵. بررسی وضعیت شکوفایی شهری از آزمون تی تک‌نمونه‌ای به منظور بررسی وضعیت شکوفایی شهری استفاده شده است. عدد ۳ به عنوان میانگین نظری در نظر گرفته شده است. چنانچه میانگین به‌دست‌آمده برای هر شاخص از ۳ کمتر باشد، وضعیت نامطلوب است و چنانچه میانگین به‌دست‌آمده از ۳ بزرگ‌تر باشد وضعیت شاخص مورد نظر مناسب و زمانی که میانگین به‌دست‌آمده بالاتر از ۴ باشد، وضعیت شاخص مورد نظر مطلوب است. نتایج به‌دست‌آمده از وضعیت شکوفایی شهری در

۳/۱۳۷ با توجه به اینکه سطح معناداری به دست آمده کوچکتر از سطح ۰/۰۵ است و با توجه به حد بالا و حد پایین که هر دو مثبت است، در وضعیت مناسب ارزیابی شده است. بنابراین، با توجه به

نتایج به دست آمده می توان گفت که وضعیت شهر پلدختر از نظر شکوفایی شهری در وضعیت مناسب قرار دارد (جدول ۵).

جدول ۵. بررسی وضعیت شکوفایی شهری با استفاده از آزمون تی تک نمونه ای در شهر پلدختر

مطلوبیت عدد مورد آزمون = ۳					
شاخص	مقدار (t)	میانگین عددی	سطح معناداری	اختلاف میانگین	فاصله اطمینان ۹۵ درصد حد بالا حد پایین
بهروری	۸/۲۲۷	۳/۱۰۸	۰/۰۰۰	۰/۱۰۸	۰/۲۰۲ ۰/۰۵۵
توسعه زیرساخت	۱۰/۱۱۷	۳/۱۵۵	۰/۰۰۰	۰/۱۵۵	۰/۲۵۹ ۰/۰۸۲
کیفیت زندگی	۸/۳۸۴	۳/۱۱۲	۰/۰۰۰	۰/۱۱۲	۰/۱۸۷ ۰/۰۶۷
برابری و مشارکت اجتماعی	۹/۳۳۹	۳/۱۴۴	۰/۰۰۰	۰/۱۴۴	۰/۲۳۲ ۰/۰۸۳
پایداری محیط زیست	۱۲/۱۳۲	۳/۱۷۷	۰/۰۰۰	۰/۱۷۷	۰/۲۶۵ ۰/۱۰۶
حکمرانی شهری	۸/۳۴۴	۳/۱۲۷	۰/۰۰۰	۰/۱۲۷	۰/۲۲۶ ۰/۰۵۲
جمع (شکوفایی شهری)	۸/۳۶۶	۳/۱۳۷	۰/۰۰۰	۰/۱۳۷	۰/۲۱۹ ۰/۰۶۴

۳.۵. بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

میدهد. ضریب تعیین نیز برابر با ۰/۷۲۱ است. مقدار ضریب تعیین تعدیل شده نیز برابر ۰/۷۰۱ است که نشان می دهد متغیرهای مستقل ۷۰ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می کنند و باقی تغییرات که برابر با ۳۰ درصد است و به مجذور خطا معروف است، متأثر از متغیرهای خارج از مدل است (جدول ۶).

به منظور بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر از تحلیل رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است. در اینجا کارآفرینی گردشگری متغیر مستقل و شکوفایی شهری متغیر وابسته است. مقدار ضریب همبستگی چندگانه برابر با ۰/۷۴۲ است که مقدار همبستگی بین متغیر مستقل و متغیر وابسته را نشان

جدول ۶. تحلیل واریانس اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

خطای معیار	ضریب تعیین تصحیح شده	ضرب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه
۰/۰۷۴	۰/۷۰۱	۰/۷۲۱	۰/۷۴۲

تبیین اندکی در توضیح تغییرات متغیر وابسته برخوردار است. مقدار مجذورات رگرسیون از مقدار باقی مانده بسیار بالاتر است که با توجه به مقدار زیاد F که در سطح خطای ۰/۰۱ معنادار است، می توان چنین بیان کرد که مدل از قدرت تبیین بالایی در توضیح متغیرهای وابسته برخوردار است (جدول ۷).

همان گونه که قابل ملاحظه است، مجموع تغییرات متغیر وابسته به دو صورت رگرسیون و باقی مانده نشان داده شده که هرچه میزان باقی مانده کوچک تر باشد، به این معناست که مدل از قدرت تبیین بالایی در توضیح تغییرات متغیر وابسته برخوردار است و هرچه میزان باقی مانده بزرگ تر باشد، به این معناست که مدل از قدرت

جدول ۷. تحلیل واریانس مبتنی بر وجود رابطه خطی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

مؤلفه	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آمار F	سطح معنادار
اثر رگرسیون	۱۰/۰۳۱	۶	۶/۴۷۶		
باقی مانده	۱/۰۴۳	۳۷۳		۱۵۴/۱۰۶	۰/۰۰۰
جمع	۱۱/۰۷۴	۳۷۹			

نتایج بیانگر این است که سطح معناداری برای تمام متغیرها کمتر از سطح ۰/۰۱ است که نشان می دهد نتایج به دست آمده به جامعه آماری قابل تعمیم است. نتایج نشان داد شاخص اقتصادی با ضریب

بیشترین تأثیر را بر شکوفایی شهری دارد و شاخص فرهنگی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۴۳ کمترین تأثیر را بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر دارد. همچنین، شاخص اجتماعی با مقدار

ضریب بتای ۰/۳۰۱، شاخص حکمروایی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۶۷، ضریب بتای ۰/۳۰۱، شاخص سیاسی با مقدار ضریب بتای ۰/۲۲۲ و شاخص کالبدی با مقدار ضریب بتای ۰/۱۶۶ بر شکوفایی شهری تأثیر گذار هستند. بنابراین، با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت که کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر تأثیر گذار است و هرچه وضعیت کارآفرینی شهری در شهر پلدختر بهتر شود وضعیت شکوفایی شهری در این شهر نیز بهتر خواهد شد (جدول ۸).

جدول ۸. ضریب رگرسیون اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

سطح معناداری	T	ضریب غیر استاندارد		ضریب استاندارد	متغیرها
		B	خطای استاندارد	BETA	
۰/۰۷۹	۲/۴۴	۰/۲۶۷	۰/۰۶۹	-	مقدار ثابت
۰/۰۰۰	۹/۸۷۳	۰/۲۵۶	۰/۰۱۱	۰/۳۰۱	اجتماعی
۰/۰۰۰	۷/۶۶۵	۰/۱۸۲	۰/۰۱۶	۰/۲۲۲	سیاسی
۰/۰۰۰	۹/۹۸۹	۰/۳۱۱	۰/۰۰۸	۰/۳۵۷	اقتصادی
۰/۰۰۰	۸/۶۸۷	۰/۲۰۹	۰/۰۲۲	۰/۲۶۷	حکروایی
۰/۰۰۰	۶/۷۷۸	۰/۱۲۱	۰/۰۲۷	۰/۱۶۶	کالبدی
۰/۰۰۰	۶/۱۰۳	۰/۱۰۷	۰/۰۳۲	۰/۱۴۳	فرهنگی

متغیرها بر شکوفایی شهری تأثیر گذار هستند. بنابراین، متغیر اقتصادی با مقدار اثر کلی ۰/۵۶۵، متغیر اجتماعی با مقدار اثر کلی ۰/۴۸۹، متغیر حکمروایی با مقدار اثر کلی ۰/۴۰۷، متغیر کالبدی با مقدار اثر کلی ۰/۳۸۱ و متغیر فرهنگی با مقدار اثر کلی ۰/۱۴۳ بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر تأثیر گذار هستند (جدول ۹).

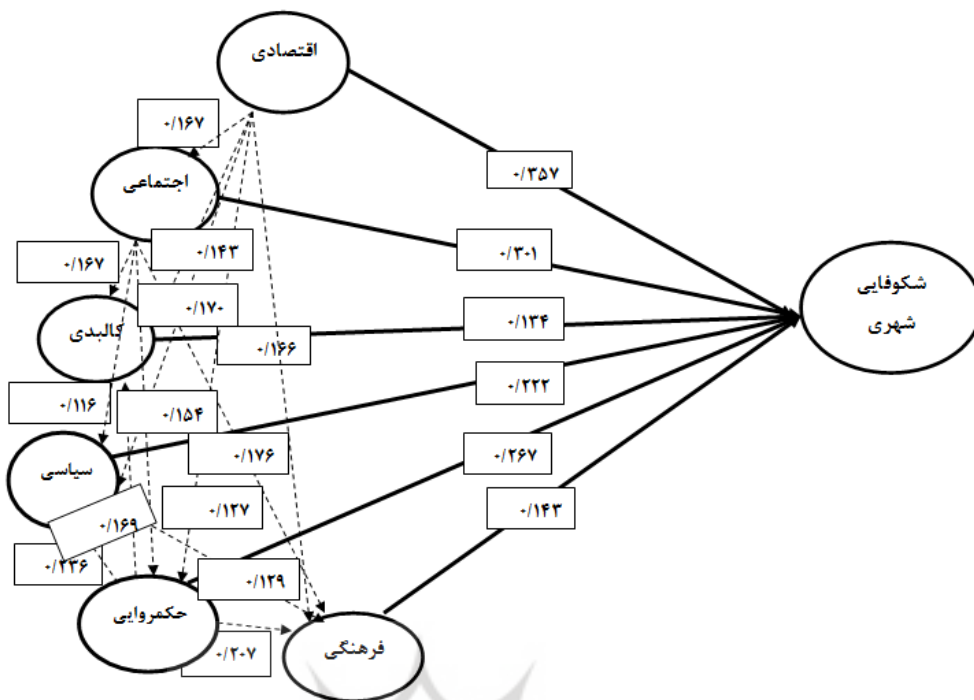
۴.۵. تحلیل مسیر اثرات مستقیم و غیرمستقیم کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

برای بررسی اثرات مستقیم و غیر مستقیم کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر از آزمون تحلیل مسیر استفاده شده است. نتایج تحلیل مسیر بیانگر این است که تمامی متغیرهای کارآفرینی شهری به طور مستقیم روی شکوفایی شهری تأثیر گذار هستند. از نظر تأثیرات غیرمستقیم نیز به غیر از متغیر فرهنگی باقی

جدول ۹. سنجش میزان اثرات مستقیم و غیر مستقیم کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری

متغیر	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم	اثر کلی	اولویت بندی
اجتماعی	۰/۳۰۱	۰/۱۸۸	۰/۴۸۹	۲
سیاسی	۰/۲۲۲	۰/۱۵۹	۰/۳۸۱	۵
اقتصادی	۰/۳۵۷	۰/۲۰۸	۰/۵۶۵	۱
حکروایی	۰/۲۶۷	۰/۱۴۰	۰/۴۰۷	۳
کالبدی	۰/۱۶۶	۰/۱۳۳	۰/۳۹۹	۴
فرهنگی	۰/۱۴۳	-	۰/۱۴۳	۶

در ادامه اثرات مستقیم و غیر مستقیم کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری آورده شده است (شکل ۴).

شکل ۴. تحلیل مسیر اثرات مستقیم و غیرمستقیم کارآفرینی گردشگری بر شکوفایی شهری

۶. نتیجه‌گیری

چارچوب بازتعریف مفهوم کارآفرینی، طراحی خلاقانه المان‌ها و فضاهای شهری، احداث واحدهای صنعتی در اطراف شهر، بازآفرینی بافت‌های فرسوده شهری و توسعه و طراحی مکان‌های عمومی این شهر در وضعیت مناسبی قرار دارد و شهروندان از این منظر رضایت نسبی دارند.

نتایج بررسی وضعیت شکوفایی شهری نیز نشان داد همه شاخص‌های مورد مطالعه در یک وضعیت مناسب قرار دارند و از این نظر می‌توان گفت که شهر پلدختر از نظر رضایت از میزان درآمد، رضایت از دسترسی به شغل مناسب، رضایت از میزان تنوع شغلی، رضایت از دسترسی به مسکن مناسب، رضایت از دسترسی به آب مناسب، رضایت از دسترسی به گاز، رضایت از دسترسی به برق، رضایت از دسترسی به فضاهای فرهنگی، رضایت از دسترسی به کتابخانه‌های عمومی، رضایت از دسترسی به مراکز اقامتگاهی، رضایت از دسترسی به مساجد، رضایت از دسترسی به فضاهای آموزشی، رضایت از دسترسی به حمل‌ونقل عمومی، رضایت از کیفیت سیستم حمل‌ونقل، رضایت از مناسب‌سازی حمل‌ونقل عمومی برای معلولان، رضایت از دسترسی به اینترنت، رضایت از دسترسی به تلفن ثابت، رضایت از دسترسی به تلفن همراه و رایانه، رضایت از دسترسی به خدمات بهداشتی، رضایت از خدمات پزشکان، رضایت از دسترسی به مراکز آموزشی دولتی، رضایت از خدمات ارائه‌شده در مراکز آموزشی، رضایت از دسترسی به فضای سبز، رضایت از کیفیت فضاهای عمومی، رضایت از دسترسی به خدمات عمومی، رضایت از دسترسی به کالنتری، رضایت از سطح امنیت، رضایت از وجود آتش‌نشانی، رضایت از عملکرد پلیس، میزان رضایت از وجود فرصت‌های اقتصادی برابر، میزان رضایت از آزادی بیان، میزان رضایت از حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی، میزان رضایت از عدالت اجتماعی، دسترسی بانوان به شغل، توازن در ثبت‌نام مدارس،

کارآفرینی شهری نقش مهمی در توسعه پایدار و شکوفایی شهرها دارد. با حمایت از کارآفرینان و ایجاد بستر مناسب برای رشد و توسعه کسب‌وکارهای نوآورانه، می‌توان به بهبود کیفیت زندگی شهروندان، کاهش بیکاری و افزایش درآمدزایی در شهرها کمک کرد. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر انجام شده است.

نتایج بررسی وضعیت کارآفرینی شهری در شهر پلدختر نشان داد در وضعیت مناسب قرار دارد و شاخص‌های مورد مطالعه در این شهر به‌جز شاخص سیاسی از یک وضعیت نسبی مناسبی برخوردار هستند، گرچه هنوز فاصله بسیار زیادی تا رسیدن به وضعیت مطلوب دارد. اما بررسی‌ها نشان داد در شاخص‌های مورد بررسی از توسعه کیفی سیستم آموزشی، برگزاری دوره‌های توانمندسازی شهروندان، توسعه آموزش‌های ضمن خدمت، کاربردی و عملی‌سازی سیستم آموزشی، ایجاد فضاهای خلاقانه آموزش، بازدید دانش‌آموزان از کسب‌وکار، افزایش فعالیت‌های گروهی، تکریم و تشویق و قدردانی از کارآفرینان، اختصاص فضا و مکان به کارآفرینان، برقراری بیمه به کارآفرینان، افزایش رقابت بین شهری، ایجاد و توسعه بازارهای محلی، افزایش ثبات اقتصادی بازار، حذف واردات بی‌رویه کالاهای خارجی، برگزاری مسابقات کارآفرینی و بهره‌برداری از ایده‌ها، عرضه تولیدات کارآفرینان توسط سازمان‌ها، توسعه صنعت گردشگری، افزایش پاسخ‌گویی و انتقادپذیری سازمان‌ها، کاهش بروکراسی، افزایش نظارت در راستای مبارزه با فساد و رانت، شفاف‌سازی اطلاعات ادارات و سازمان‌ها، توسعه تخصص‌گرایی در اداره امور شهری، کاهش فرهنگ محافظه‌کاری در بین شهروندان، تقویت باورها و ارزش‌ها و اعتقادات مذهبی، کاهش تعصبات فرهنگی - اجتماعی، تقویت حس تعلق به محلات، ادغام کاربری‌های اراضی در

رضایت از کیفیت هوا، رضایت از سیستم جمع‌آوری زباله، رضایت از دسترسی به سطل زباله، رضایت از سیستم جمع‌آوری فاضلاب، میزان تمایل به مشارکت در کارهای عمومی، میزان تمایل به کارهای مشارکتی، میزان رضایت از عملکرد ادارات دولتی، میزان رضایت از عملکرد شهرداری و میزان رضایت از عملکرد شورای شهر در شرایط مناسبی قرار دارد و شهروندان از این نظر یک رضایت نسبی دارند.

نتایج بررسی اثرات کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری نشان داد همه متغیرهای کارآفرینی شهری بر شکوفایی شهری در شهر پلدختر اثرگذار است، بنابراین هرچه میزان مطلوبیت در کارآفرینی شهری افزایش یابد، سبب بهبود وضعیت شکوفایی شهری در این شهر خواهد شد. نتایج به‌دست‌آمده بیانگر این است که فعالیت‌های اقتصادی و به‌خصوص گسترش کارآفرینی در شهرها سبب رشد و توسعه همه‌جانبه در شهرها خواهد شد که موجب شکوفایی در شهرها می‌شود و هرچه این اثرات بیشتر باشد، به توسعه پایدار شهری در همه ابعاد منجر خواهد شد. بنابراین، توجه به کارآفرینی شهری در همه سطوح مدیریتی و برنامه‌ریزی شهری گامی مؤثر در جهت ارتقای سطح اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، کالبدی و حکمروایی در سطح شهرها خواهد شد.

نتایج یافته‌های پژوهش از نظر وضعیت کارآفرینی شهری با یافته‌های رضوانی و همکاران (۲۰۲۴) در شاخص‌های اقتصادی و حکمروایی مطابقت و همخوانی دارد. همچنین، از نظر وضعیت شکوفایی شهری نتایج به‌دست‌آمده با یافته‌های اسدی و احدنژاد روشنی (۲۰۲۴) همخوانی ندارد. همچنین، با نتایج پژوهش کاکاوند و همکاران (۲۰۲۵) که وضعیت شاخص شکوفایی شهری را در شهر تهران نامطلوب ارزیابی کرده‌اند و با نتایج پژوهش حبیب‌پور و همکاران (۲۰۲۴) که شاخص‌های شکوفایی شهری را در محله‌های منطقه ۴ ارومیه نامطلوب ارزیابی کرده‌اند، مطابقت و همخوانی ندارد.

نتایج پژوهش ترانگ و همکاران (۲۰۲۳) نشان داده است وضعیت شهر داناگ ویتنام از نظر شاخص‌های شکوفایی شهری در حد متوسط هست که با یافته‌های این پژوهش که وضعیت شکوفایی شهری را مطلوب ارزیابی کرده است، همخوانی دارد. نتایج به‌دست‌آمده نشان داد شاخص کیفیت زندگی وضعیت مطلوبی در میان شاخص‌های شکوفایی شهری دارد که از این بابت با یافته‌های آتیلا الشمنندی (۲۰۱۷) مطابقت و همخوانی دارد. نتایج یافته‌های این پژوهش مهمترین شاخص کارآفرینی شهری را از نظر وضعیت مطلوب بودن شاخص اجتماعی میدانند که با یافته‌های پژوهش بوزبورا (۲۰۰۴) و شن و همکاران (۲۰۰۰) که شاخص حکمروایی را مهمترین شاخص کارآفرینی شهری میدانند مطابقت و همخوانی ندارد.

با توجه به اینکه از میان شاخص‌های کارآفرینی شهری، شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی، حکمروایی، کالبدی و فرهنگی در وضعیت مطلوب قرار دارند به عنوان بستری برای رشد کارآفرینی بررسی شده و وضعیت مطلوب (محرک شکوفایی) در مقابل شاخص سیاسی در وضعیت نامطلوب (مانع شکوفایی) آن تبیین می‌شود.

در شاخص‌های اقتصادی تمرکز بر پتانسیل‌های اقتصادی پلدختر است که می‌تواند موتور محرک کارآفرینی باشد. در مقابل، تکیه بر اقتصاد سنتی: وابستگی بیش از حد به کشاورزی سنتی و منابع اولیه مانع از رشد کارآفرینی است. تنوع‌بخشی و ارزش افزوده: رشد

کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در حوزه‌هایی مانند فرآوری محصولات کشاورزی (بسته‌بندی عسل یا گیاهان دارویی)، تولید صنایع دستی خلاقانه، و توسعه خدمات مرتبط با طبیعت‌گردی سبب رشد کارآفرینی شهری می‌شود. در مقابل دسترسی محدود به سرمایه: کمبود سرمایه‌گذاری‌های خارجی و تمرکز وام‌ها بر کسب‌وکارهای با ریسک کم و بازدهی پایین مانع از رشد کارآفرینی می‌شود.

شاخص‌های اجتماعی به سرمایه انسانی و انسجام اجتماعی مرتبط هستند که برای پایداری کارآفرینی حیاتی است. در مقابل مهاجرت مغزها: خروج جوانان و افراد تحصیل کرده به دلیل نبود فرصت‌های شغلی مناسب مانع از رشد و توسعه کارآفرینی است. جذب و نگهداری استعدادها: فراهم‌سازی محیطی که کارآفرینان جوان بتوانند ایده‌های خود را محقق سازند (مثلاً ایجاد فضای کار اشتراکی) و تشویق به بازگشت نخبگان بومی سبب احیای کارآفرینی شهری میشود و در مقابل مهارت‌های فنی ناکافی: کمبود نیروهای متخصص در حوزه‌های دیجیتال، مدیریت گردشگری، و زبان‌های خارجی مانع از رشد کارآفرینی شهری می‌شود. شاخص‌های حکمروایی به کارایی دولت محلی در حمایت از کارآفرینان اشاره دارد. در مقابل بروکراسی پیچیده: فرایندهای طولانی و دشوار برای اخذ مجوز، ثبت شرکت و دریافت تسهیلات مانع از گسترش کارآفرینی میشود. شاخص‌های کالبدی به زیرساخت‌های فیزیکی شهر مرتبط هستند که برای فعالیت‌های کارآفرینی ضروری‌اند. در مقابل ضعف در زیرساخت‌های حمل‌ونقل: جاده‌های فرسوده، یا نبود شبکه حمل‌ونقل عمومی استاندارد برای دسترسی به جاذبه‌ها مانع از توسعه کارآفرینی شهری می‌شود.

شاخص‌های فرهنگی به روحیه و هویت فرهنگی شهر مرتبط هستند که می‌تواند مبنای برندسازی و محصولات کارآفرینانه باشد. در مقابل عدم ثبت و انتقال میراث: فراموش شدن یا عدم ثبت دانش بومی، داستان‌ها و صنایع دستی اصیل مانع گسترش کارآفرینی شهری است. نامطلوب بودن وضعیت شاخص‌های سیاسی، این حوزه تبدیل به بزرگ‌ترین مانع شکوفایی خواهد شد. بی‌ثباتی در اولویت‌بندی‌ها: تغییر مداوم دیدگاه سیاسی مدیران شهری نسبت به اولویت‌های توسعه کارآفرینی (مثلاً اولویت یافتن پروژه‌های عمرانی کوتاه‌مدت بر پروژه‌های زیرساختی بلندمدت) مانع کارآفرینی شهری است و ثبات استراتژیک: تدوین یک سند توسعه کارآفرینی چندساله که فراتر از تغییرات مدیریتی، به عنوان نقشه راه شهر عمل کند و حمایت سیاسی مستمر داشته باشد باعث رشد و توسعه کارآفرینی است.

نتایج کلی پژوهش بیانگر این است که اگرچه وضعیت کارآفرینی شهری و شکوفایی شهری در شهر پلدختر مناسب است اما فاصله بسیار زیادی تا رسیدن به شرایط مطلوب را دارد و این وضعیت مناسب دلیلی بر نبود مشکلات در این شهر نیست و می‌تواند تا مسئولان امر با برنامه‌ریزی‌های اصولی و کاهش موانع گامی مهم در این راستا بردارند و سعی کنند ظرفیتهای کارآفرینی شهری را در این شهر بالا ببرند چرا که زمانی این شهر از نظر شکوفایی شهری به وضعیت مطلوب خواهد رسید که نخست از نظر کارآفرینی شهری در شرایط مطلوب قرار بگیرد و دوم دغدغه همه مسئولان و مدیران شهری در جهت حذف موانع و مشکلات و نارساییهای موجود در این زمینه باشد.

بنابراین، با این تفاسیر شکوفایی کارآفرینی در پلدختر نیازمند

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافی توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع

- Alshamndy, A. A. (2017). Quality of Life Indices as Components of City Prosperity Initiatives & Their Role in Enhancing Livability & Sustainability of Egyptian Cities. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3163331>.
- Amin Tahmasebi, H., and Jamshidi Gilani, M. (2024). Urban Entrepreneurship Development Model in Pandemic Conditions, *Karafen*, 21(69), 155-176. Doi: [10.48301/KSSA.2024.394186.2525](https://doi.org/10.48301/KSSA.2024.394186.2525). [In Persian]
- Arimah, B. (2016). Infrastructure as a Catalyst for the Prosperity of African Cities. *Procedia Engineering*, 198, 245-266. <https://doi.org/10.1016/j.proeng.2017.07.159>.
- Asadi, A., Ahadnejad-Roshti, M. (2024). Measuring urban prosperity indicators in middle-sized cities of Iran (Case study: Zanjan city). *Geography and Planning*, 28(90), 1-15. <http://doi.org/10.22034/gp.2023.58116.3183>. [In Persian].
- Bashirkhodaparasti, R., and Bagheri Gharebolagh, H. (2023). Exploring the role of urban entrepreneurship, digital technologies and smart logistics on sustainable business in smart city: The moderating role of market turbulence, *International Business Management*, 6(2), 155-175. DOI: [10.22034/IJBA.2023.53879.1966](https://doi.org/10.22034/IJBA.2023.53879.1966). [In Persian].
- Bazrafshan, J., Tolabinejad, M., and Tolabinejad, M. (2018). Spatial analysis of resilience differences in urban and rural areas against natural hazards. Case study: Pol-e Dokhtar County, *Rural Research*, 9(1), 116-135 Doi: [10.22059/IRUR.2018.229325.1080](https://doi.org/10.22059/IRUR.2018.229325.1080). [In Persian].
- Berger, E. S. C., and Blanka, C. (2024). Comprehensive and multifaceted perspectives on sustainability, *urban studies, and entrepreneurship*, *Small Bus Econ*, 62:471-501 <https://doi.org/10.1007/s11187-023-00762-6>.
- Bozbura, F. T. (2004). Measurement and applicaton of intellectual capital in Turkey, *The learning organization*, 11(4/5), 357-367. <https://dx.doi.org/10.1108/09696470410538251>.
- Davis, D. & Dingel, J. (2019). A Spatial Knowledge Economy, *American Economic Review*, 109(1). DOI: [10.1257/aer.20130249](https://doi.org/10.1257/aer.20130249).
- Faizkha, V., and Malekpour, B. (2023). Place Marketing with an Urban Entrepreneurship Approach (Case Study: Historical and Cultural Axis of Rasht Municipality), *Space and Place Studies*, 3, 5-16. Doi: [10.30495/JSPS.2023.1984446.1044](https://doi.org/10.30495/JSPS.2023.1984446.1044). [In Persian].
- Franco, M., & Rodrigues, M. (2022). Indicators to measure the performance of sustainable urban entrepreneurship: An empirical case study applied to Portuguese cities and towns. *Smart and Sustainable Built Environment*, 11(1), 19-38. <https://doi.org/10.1108/SASBE-03-2020-0017>.
- Goodarzi M. Nasiri Barmalvan E. Examining Driving Forces Affecting Urban Prosperity with a Future Research Approach (Case Study: Behbahan City). *Urban Economics and Planning* Vol 5(3):6-19. DOI: [10.22034/uep.2024.466469.1514](https://doi.org/10.22034/uep.2024.466469.1514). [In Persian].
- Gu, J. (2024). Exploring the impact of digital economy on urban entrepreneurship: Evidence from China's cities, *PLoS ONE* 19(7): 1-18. <https://doi.org/10.1371/journal>.
- Habibpour N. Khalili A. Mahmoudi E. (2024). Measuring of Urban Prosperity in Urmia City Neighbourhoods, Region 4 Urban, *Economics and Planning* Vol 5(3):20-41. DOI: [10.22034/uep.2024.464128.1509](https://doi.org/10.22034/uep.2024.464128.1509). [In Persian].

استفاده حداکثری از ظرفیت‌های مطلوب (اقتصادی، اجتماعی، حکمروایی، کالبدی و فرهنگی) است که پتانسیل غنی برای توسعه گردشگری و صنایع محلی ایجاد کرده‌اند. با این حال، وضعیت نامطلوب شاخص‌های سیاسی می‌تواند به عنوان یک سد بزرگ عمل کند و مانع از تحقق استراتژی‌های بلندمدت شود. موفقیت در پلدختر مشروط به آن است که کارآفرینان بتوانند از ثبات نسبی در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بهره ببرند، در حالی که لابی‌گری و تمرکز بر ایجاد ثبات سیاسی در اولویت‌های توسعه قرار گیرد.

در راستای نتایج به‌دست‌آمده پیشنهادی زیر ارائه شده است:

- با توجه به اینکه راه‌اندازی کارآفرینی در شهر نیازمند سرمایه‌گذاری بسیار زیادی است، بنابراین پیشنهاد میشود تا بانکها و مؤسسات مالی تسهیلات لازم را در اختیار افرادی که به دنبال راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدید در شهر هستند قرار دهند.
- ارائه آموزشهای لازم و تخصصی از سوی سازمانهای متولی امر کارآفرینی به افرادی که به دنبال راه‌اندازی کسب‌وکار هستند میتواند موجب آن شود تا کارآفرینان با همه جوانب لازم برای ایجاد و راه‌اندازی کسب‌وکار آشنا و به موفقیت بیشتری دست یابند.
- ایجاد کسب‌وکارهای نوآورانه مبتنی بر گردشگری پایدار: مانند اقامتگاه‌های بوم‌گردی، خلاقانه، تورهای طبیعت‌گردی با محوریت رودخانه و کوهستان، معرفی و فروش محصولات محلی (مانند عسل، گیاهان دارویی) با برندینگ قوی.
- تأسیس صندوق‌های حمایتی خرد محلی برای کارآفرینان.
- ایجاد سازوکار آسان برای دریافت وام‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی. جلب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای پروژه‌های گردشگری و کشاورزی.
- ارتقای زیرساخت‌های ارتباطی و اینترنتی به سطح استاندارد ملی.
- بهسازی و نوسازی جاده‌های منتهی به جاذبه‌های گردشگری و ایجاد تابلوهای راهنمای استاندارد. ایجاد فضاهای کار اشتراکی برای استارت‌آپ‌ها.
- برگزاری دوره‌های توانمندسازی و مهارت‌آموزی متناسب با ظرفیت‌های منطقه (گردشگری، کشاورزی، صنایع دستی). جذب نخبگان و افراد متخصص از طریق ارائه مشوق‌های شغلی و زندگی.
- راه‌اندازی یک مرکز رشد یا نوآوری شهری برای حمایت از ایده‌ها.
- برگزاری مستمر رویدادهای کارآفرینی (مانند نمایشگاه دستاوردهای محلی، مسابقات ایده‌پردازی).
- ایجاد پلتفرم‌های آنلاین برای اتصال کارآفرینان، متخصصان و سرمایه‌گذاران.

مشارکت نویسندگان

درصد مشارکت نویسندگان در این مقاله برابر بوده است (هر نویسنده ۵۰ درصد).

تشکر و قدردانی

از تمام کسانی که در اجرا و تدوین این پژوهش همکاری و همراهی کردند، قدردانی می‌شود. پژوهش حامی مادی و معنوی نداشته است.

- Kakavand A.R. Karampour S. Kakavand Sh. (2025). Application of the City Prosperity Index (CPI) in Urban Evaluation, Measurement, and Ranking, Case Study: 22 Regions of Tehran Municipality in 2010, 2015 and 2020. *Urban Economics and Planning* Vol 5(4):118-139. DOI: [10.22034/uep.2025.490735.1566](https://doi.org/10.22034/uep.2025.490735.1566). [In Persian].
- Kamanrudi Kajuri, M., Parizadi, T., Momeni Bidzard, A., and Shafiei, F. (2021). Evaluation and ranking of urban prosperity of neighborhoods in District 18 of Tehran Municipality, *Human Settlement Planning Studies*, 16(4), 823-840. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.25385968.1400.16.4.5.4> [In Persian].
- Kundu, D., & Krishna, S. (2017). Introducing urban entrepreneurialism in India: An analysis of programmatic interventions. *Entrepreneurial Urbanism in India: The Politics of Spatial Restructuring and Local Contestation*, 35-56. http://dx.doi.org/10.1007/978-981-10-2236-4_2.
- Mahjor, M. and Rizwandi, M. (2019). Urban Entrepreneurship: A Pure Approach to Urban Prosperity and Growth, *Comprehensive Studies in Urban Management*, 1(1), 50-58. https://jcsium.qazvin.ir/article_109930.html [In Persian].
- Mohammadkhani, M., Karkehabadi, Z., Arghan, A. (2021). Measuring and evaluating the metropolitan areas of Tehran in terms of urban prosperity indicators. *Urban Research and Planning*, 12(44), 75-92. DOI: [10.30495/jupm.2021.4172](https://doi.org/10.30495/jupm.2021.4172). [In Persian].
- Mousavi, M., and Bayramzadeh, N. (2024). Evaluation of the level of realization of urban prosperity indicators in the city of Khoy from the perspective of residents, *urban space and social life*, 3(10), 1-17. DOI: <http://doi.org/10.22034/jprd.2024.58697.1065>. [In Persian].
- Mu, R., Haershan, M., & Wu, P. (2022). What organizational conditions, in combination, drive technology enactment in government-led smart city projects? *Technological Forecasting and Social Change*, 174, 121220. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2021.121220>.
- Parizadi, T., Ahmadi, M., and Rahimzadeh, A. (2012). Comparative evaluation of neighborhoods from the perspective of urban prosperity index, case study: neighborhoods of the sixth district of Tehran metropolis, *Urban Ecology Research*, 13(4), 119-138. DOI: [10.30473/GRUP.2020.47490.2399](https://doi.org/10.30473/GRUP.2020.47490.2399). [In Persian].
- Qian, H., Wu, J. & Zheng, S. Entrepreneurship, sustainability, and urban development. *Small Bus Econ* 62, 463-469. <https://doi.org/10.1007/s11187-023-00761-7>.
- Rezvani, A., Jalali, R., Motaalebi, M., & Darvish Pour, H. (2024). Model design of urban entrepreneurship development policies and processes in the social context Tehran City. *Journal of Entrepreneurship and Innovation Research*, 2(4), 55-71. DOI: [10.22034/EIR.2024.409811.1044](https://doi.org/10.22034/EIR.2024.409811.1044). [In Persian].
- Saeedi J. Ataei M. Evaluation and Prioritization of Urban Entrepreneurship Development Components (Case Study: Isfahan Metropolis). *Urban Economics and Planning* Vol 6(2):6-29. DOI: [10.22034/UEP.2025.511499.1611](https://doi.org/10.22034/UEP.2025.511499.1611). [In Persian].
- Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research, *Academy of management review*, 25(1), 217- 226. <https://doi.org/10.5465/amr.2000.2791611>.
- Shariat, R., Sukhdari, K., and Larijani, M. (2023). Stakeholder Participation in Sustainable Entrepreneurship Development in the Field of Urban Recycling: A Meta-Synthesis Approach, *Environmental Education and Sustainable Development*, 12(2), 85-101. DOI: [10.30473/ee.2023.64025.2527](https://doi.org/10.30473/ee.2023.64025.2527). [In Persian].
- Soleimani Moghadam, H., Hosseinabadi, S., and Ebrahimi, Z. (2024). Evaluation of urban prosperity and identification of its key drivers with a futures research approach, a case study of the city of Qaen, *Urban Space and Social Life*, 3(10), 53-68. DOI: [http://doi.org/10.22034/jprd.2024.62858.1113](https://doi.org/10.22034/jprd.2024.62858.1113). [In Persian].
- Statistical Center of Iran, (2016), General Population and Housing Census of Lorestan Province. [In Persian].
- Stossel, Z., Kissinger, M., & Meir, A. (2015). Measuring the biophysical dimension of urban sustainability. *Ecol. Econ*, 120(2): 153-163. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2015.10.010>.
- Tahmasnejad, M., Saberi, H., Khadem Al-Husseini, A., and Mahkoei, H. (2024). Urban Prosperity Scenario Planning (Case Study: Isfahan Metropolis), *Regional Urban Development Planning*, 9(31), 145-183. DOI: [10.22054/urdp.2024.77396.1609](https://doi.org/10.22054/urdp.2024.77396.1609). [In Persian].
- Truong, V. C., Le, N. H., & Tran, T. A. (2023). A full permutation polygon synthetic indicator (FPPSI) approach for measuring and evaluating city prosperity: case study in Da Nang City, Vietnam. *BGSS*, (59), 167-180. doi: [10.12775/bgss-2023-0011](https://doi.org/10.12775/bgss-2023-0011).
- Wong, C. (2015). A framework for 'City Prosperity Index': Linking indicators, analysis and policy. *Habitat International*, 45, 3-9. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2014.06.018>.
- Yan, X., & Zhao, W. (2024). Variegated urban entrepreneurialism and its contested results in the boom of neighborhood center complexes in Chengdu, China, *Cities*, 150(150), 105039. doi: [10.1016/j.cities.2024.105039](https://doi.org/10.1016/j.cities.2024.105039).
- Yang, P., Liu, X., Hu, Y., & Gao, Y. (2022). Entrepreneurial ecosystem and urban economic growth-from the knowledge-based view, *Journal of Digital Economy*, 1(3), 239-251. doi: [10.1016/j.jdec.2023.02.002](https://doi.org/10.1016/j.jdec.2023.02.002).

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی